Затверджено наказом
ректора Дніпропетровського національного
університету імені Олеся Гончара
№ 673 від 11 грудня 2014 р.

ПОЛОЖЕННЯ
про порядок виконання ініціативних кафедральних науково-дослідних робіт у Дніпропетровському національному університеті імені Олеся Гончара

1 ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

1.1 Положення про порядок виконання ініціативних кафедральних науково-дослідних робіт у Дніпропетровському національному університеті імені Олеся Гончара (далі – Положення) установлює загальні вимоги щодо організації та порядку виконання науково-дослідних робіт (НДР), які ініціюються науково-педагогічними працівниками кафедр Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара (далі – ДНУ) і виконуються в межах основного робочого часу.

1.2 Положення розроблено відповідно до вимог законів України „Про вищу освіту”, „Про наукову і науково-технічну діяльність”, „Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки”, „Про стандартизацію”, „Про метрологію та метрологічну діяльність”, нормативних документів МОН України та Статуту Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара .

2 НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

У цьому Положенні є посилання на такі стандарти та нормативні документи МОН України та Кабінету Міністрів України:

ДСТУ 3973-2000 Система розроблення та поставлення продукції на виробництво. Правила виконання науково-дослідних робіт. Загальні положення

ДСТУ 3008-95 Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення

ДСТУ 3278-95 Система розроблення та поставлення продукції на виробництво. Основні терміни та визначення

Порядок державної реєстрації та обліку відкритих науково-дослідних, дослідно-конструкторських робіт і дисертацій (затверджений наказом МОН України від 27.10.2008 р. №977)

Положення про особливості метрологічної діяльності у сфері наукових досліджень і розробок (затверджене постановою КМ України від 01.04.1999 р. №528).

Положення про організацію наукової, науково-технічної діяльності у вищих навчальних закладах III та IV рівнів акредитації (затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 01.06.2006 р. №422).

Перелік основних видів наукової роботи науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів (затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 07.08.2002 №450).

3 ВИЗНАЧЕННЯ

У цьому Положенні використано такі основні терміни:

ініціативна кафедральна науково-дослідна робота – робота, яка ініціюється науково-педагогічними працівниками кафедри і виконується в межах основного робочого часу науково-педагогічних працівників;

науково-педагогічний працівник – вчений, який за основним місцем роботи займається професійно педагогічною та науковою або науково-технічною діяльністю у вищих навчальних закладах та закладах післядипломної освіти (за Законом України «Про наукову і науково-технічну діяльність»);

науково-технічний звіт про НДР – сукупність документів, які містять систематизовану інформацію про НДР та (або) її етапи (за ДСТУ 3278).

4 СКОРОЧЕННЯ

ДСТУ – державний стандарт України
НДР – науково-дослідна робота
НДЧ – науково-дослідна частина
НТД – науково-технічна документація
НТР – науково-технічна рада
УкрІНТЕІ –Український інститут науково-технічної та економічної інформації

5 ЗАГАЛЬНІ ПРАВИЛА ВИКОНАННЯ НДР

5.1 Наукова, науково-технічна та інноваційна діяльність науково-педагогічних працівників кафедр університету є невід’ємною складовою частиною навчального процесу і здійснюється в межах основного робочого часу (розділ XI Закону України „Про вищу освіту”).

5.2 Ініціативні кафедральні НДР виконуються на підставі затвердженого ректором університету тематичного плану. Тематичний план формується за пропозиціями провідних вчених кафедр університету.

5.3 Тематичний план формується в нижче наведеній послідовності. Проекти НДР, ініційованих науково-педагогічними працівниками, розглядаються на засіданнях кафедри і факультету; після погодження їх Радою факультету формується тематичний план виконання НДР факультету. На підставі наданих до НДЧ проектів тематичних планів факультетів формується проект тематичного плану НДР університету. Після розгляду проекту тематичного плану на засіданні НТР університету він подається на затвердження ректору університету.

Організаційні заходи та методологічне забезпечення формування тематичного плану здійснює науково-аналітичний відділ.

5.4 НДР, включені до тематичного плану, підлягають обов'язковій державній реєстрації в УкрІНТЕІ.

5.5 Державна реєстрація та облік відкритих НДР регламентується нормативним документом «Порядок державної реєстрації та обліку відкритих науково-дослідних, дослідно-конструкторських робіт і дисертацій».

Організаційні заходи та методологічне забезпечення державної реєстрації та обліку НДР здійснює відділ науково-технічної інформації НДЧ ДНУ.

Науковий керівник у 30-денний строк від дня закінчення НДР в обов'язковому порядку подає до УкрІНТЕІ узгоджений у відділі науково-технічної інформації комплект звітної документації, зазначений у „Порядку державної реєстрації та обліку відкритих науково-дослідних, дослідно-конструкторських робіт і дисертацій".

5.6 Науково-дослідні роботи за ДСТУ 3973 виконується на підставі вихідного документу, який встановлює вимоги до змісту, обсягу й термінів виконання та слугує для оцінювання досягнутого рівня досліджень.

Таким документом може бути:

- план виконання ініціативної кафедральної НДР (додатки А, Б);

- технічне завдання на НДР (рішення про необхідність розробки ТЗ приймає науковий керівник);

- будь-який документ, в якому викладені вимоги до очікуваних результатів по закінченні НДР (згідно з ДСТУ 3973 розд. 6, п. 6.1.2), наприклад, договір про співробітництво при виконанні досліджень сумісно з іншими організаціями.

Два примірника вихідного документу, в якому зазначені вимоги до змісту, обсягів й термінів виконання НДР, подаються до відділу стандартизації та метрології НДЧ.

5.7 По закінченні НДР складається науково-технічний звіт. Структура, викладення, узгодження та затвердження науково-технічного звіту виконання НДР

регламентуються ДСТУ 3008-95. Обсяг звіту визначає науковий керівник. Зразок титульного аркушу звіту наведено в додатку В.

5.8 До звіту додаються:

- витяг із протоколу засідання Ради факультету;
- акт впровадження в навчальний процес;
- перелік публікацій, заявок на винахід, патентів тощо;
- інноваційні пропозиції;
- анотація у електронному вигляді.

5.9 Нормоконтроль супроводжувальної документації виконання НДР на додержання вимог НТД здійснює відділ стандартизації та метрології НДЧ.

5.10 Науково-технічна продукція, створена за результатами виконання НДР, є інтелектуальною власністю Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара.

Організаційні заходи та методологічне забезпечення щодо охороноспроможності результатів НДР здійснює відділ з питань інтелектуальної власності НДЧ ДНУ.

6 ОБОВ'ЯЗКИ, ПРАВА ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ НАУКОВОГО КЕРІВНИКА ТА ВИКОНАВЦІВ ІНІЦІАТИВНИХ КАФЕДРАЛЬНИХ НДР

6.1 Науковий керівник визначає нові напрями досліджень у відповідності до Закону України „Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки в Україні".

6.2 Готує проект НДР для розгляду на засіданнях кафедри та Ради факультету.

6.3 Визначає перелік і обсяг робіт окремих етапів НДР, їх зміст та очікувані результати.

6.4 Має право залучати до виконання НДР наукових та науково-педагогічних працівників інших наукових підрозділів університету та фахівців інших вищих навчальних закладів на підставі договорів про співробітництво.

6.5 Науковий керівник та виконавці НДР мають право проводити вимірювання із застосуванням будь-яких теорій і методик вимірювань.

У разі коли вид і параметри моделі об'єкта дослідження визначаються під час вимірювального експерименту, а точність, досягнута в процесі експерименту, встановлюється після його закінчення, цей експеримент проводиться відповідно до загальної теорії вимірювань

6.6 Науковий керівник та виконавці несуть відповідальність за:

- високий рівень наукових досліджень;
- додержання вимог чинних в Україні державних, міждержавних і міжнародних стандартів та нормативних документів МОН України;

- додержання виконавцями НДР правил безпечних умов праці, виробничої санітарії та пожежної безпеки;

- своєчасне та якісне оформлення супроводжувальної документації виконання НДР.

Положення розглянуто і погоджено рішенням НТР університету
18 листопада 2014 р. протокол № 7.

РОЗРОБНИКИ:

Завідувач відділу стандартизації та метрології НДЧ	Е.О.Марголін
Провідний інженер	Г.І.Зарівняк
Інженер 1 кат. відділу	Л.Г.Матвєєва

УЗГОДЖЕНО

Проректор з наукової роботи	В.І.Карплюк
Проректор з науково-педагогічної роботи	С.О.Чернецький
Начальник НДЧ	О.М.Полішко
Т.в.о. начальника юридичного відділу	Т.В.Шляхова

ДОДАТОК А
(обов’язковий)

П Л А Н
виконання ініціативної кафедральної НДР

1. Назва НДР та її шифр (відповідно до тематичного плану) _____
_____

2. Кафедра, факультет _____

3. Науковий керівник _____

4. Терміни виконання роботи: початок _____ закінчення _____

5. Підстава для виконання _____

6. Мета і призначення, актуальність НДР _____
_____

7. Зміст і терміни етапів, запланованих до виконання

№ етапу	Найменування етапів НДР та їх зміст	Термін виконання		Очікувані результати етапу, звітна документація
		початок	закінчення	
1	2	3	4	5
1				
2				
3				

8. Очікувані результати НДР та порядок їх реалізації _____
_____
_____

9. План публікацій _____
_____
_____
_____
_____

Завідувач кафедри _____ _____
(наук. ступінь, звання)

ДОДАТОК Б
(рекомендований)

Рекомендації щодо оформлення та розробки
плану проведення ініціативної кафедральної НДР

План проведення ініціативної кафедральної НДР оформлюють на аркушах формату А4 (210мм Ч 297мм) без рамки, основного надпису і додаткових граф до нього; виконують машинним способом з одного боку аркуша білого паперу; друкують шрифтом Times New Roman розміром 14 з одинарним міжрядковим інтервалом додержуючись таких розмірів берегів: верхній, лівий і нижній - не менше 20 мм, правий - не менше 10 мм. Скорочення слів у тексті повинно відповідати ДСТУ 3582.

У пункті «Мета і призначення, актуальність НДР» наводять коротку характеристику та оцінку стану проблеми, що вирішують, визначають головну мету і задачі роботи, її актуальність, новизну та дають обґрунтування необхідності виконання НДР.

Пункт «Зміст і терміни виконання етапів» виконують у вигляді таблиці. У графі 2 таблиці вказують такі можливі етапи виконання НДР:

1) «Вибір напрямку дослідження»:

- добір, вивчення та узагальнення науково-технічної та патентної документації;
- обґрунтування прийнятого напрямку досліджень;
- розроблення методики та програми робіт щодо проведення досліджень.

2) «Теоретичні та експериментальні дослідження»:

- теоретичний пошук, виконання розрахунків і досліджень принципових питань;
- розробка документації, виготовлення та налагодження макетів, моделей або експериментальних зразків майбутніх виробів, програм і алгоритмів (за необхідністю);
- проведення експериментальних робіт та досліджень;
- оброблення та коректування результатів теоретичних та експериментальних досліджень.

3) «Узагальнення і оцінювання результатів досліджень, складання звітної документації":

- узагальнення результатів теоретичних досліджень і експериментальних робіт;
- оцінювання повноти і якості вирішення поставлених задач;
- оформлення патентного захисту можливих об'єктів інтелектуальної власності та розроблення заходів щодо збереження "НОУ-ХАУ";
- складання та оформлення заключного звіту;
- підготовка комплекту звітної документації.

У графах 3,4 таблиці - дату (число, місяць, рік) початку та закінчення етапів.

У графі 5 таблиці вказують, чим конкретно завершується етап, наприклад:

- аналітичний огляд;
- розробка методик, методичних вказівок, примірників, тощо;
- підручники, статті, тези доповідей;

- моделі;
- дослідні зразки;
- заключний звіт та ін.

У пункті «Очікувані результати та порядок реалізації НДР» наводять:

- техніко-економічну ефективність, очікувану від використання результатів даної НДР. У разі неможливості визначення цього показника, повинна бути визначена технічна чи виробнича доцільність впровадження результатів роботи або інші її позитивні показники;
- шляхи використання результатів НДР, у тому числі для розробки продукції або її виробництва, створення методик розрахунків, випробувань, практичної пропозиції щодо їх використання в нових дослідах, або визначають доцільність подальшого проведення НДР у цьому напрямку;
- галузь використання, перелік підприємств, організацій та установ, на яких можуть бути впроваджені результати НДР;
- впровадження результатів НДР у навчальний процес ДНУ та інші навчальні заклади. Наприклад: "Результати НДР будуть впроваджені у навчальний процес ДНУ при викладанні спецкурсу "Екологія садово-паркового господарства".

У пункті «План публікацій» наводять кількість запланованих публікацій (дисертації, монографії, підручники, статті, заявки на видачу охоронних документів, тези доповідей, матеріали конференцій тощо) та інші результати (можлива участь у виставках, конкурсах тощо).

ДОДАТОК В
(обов'язковий)

УДК
№ держреєстрації
КП
Інв. №

Міністерство освіти і науки України
Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара
(ДНУ)
49010, м. Дніпропетровськ, просп. Гагаріна, 72
тел. 374-98-00, факс (056) 373-98-41, e-mail: cdep@mail.dsu.dp.ua

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з наукової роботи
Дніпропетровського національного
університету імені Олеся Гончара
(наук.ступінь, звання)

_____ _____
(підпис) (розшифровка підпису)
„____"_____ 20___ р.

ЗВІТ
ПРО НАУКОВО-ДОСЛІДНУ РОБОТУ

_____
(назва роботи)

_____
(шифр)

Начальник науково-дослідної частини
(наук. ступінь, звання) _____

Декан факультету
(наук. ступінь, звання) _____

Завідувач кафедри
(наук. ступінь, звання) _____

Науковий керівник
(посада, наук. ступінь, звання) _____

20___

Рукопис закінчено „____"_____ 20__р.
Результати цієї роботи розглянуто Вченою радою _____ факультету,
протокол від ___ _____ 20__ р. №___